

Notatka z posiedzenia zespołu do spraw koordynacji działań w systemie szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zagrożeniem wystąpienia COVID-19

26 listopada 2020 r., godz. 12:00

Spotkanie przywitaniem wszystkich obecnych rozpoczęła Wiceminister Edukacji i Nauki dr Anna Budzanowska, po czym poprosiła prof. Marcina Gruchałę – Przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych o zreferowanie sytuacji na uczelniach.

Prof. M. Gruchała przekazał zgromadzonym, że większość uczelni uczestniczy w procesie tworzenia oddziałów covidowych i szpitali tymczasowych, co powiązane jest z dużym zaangażowaniem nauczycieli akademickich, tym nie mniej zajęcia kliniczne na ostatnich latach studiów odbywają się bez zmian – czego nie można powiedzieć o zajęciach prowadzonych na wcześniejszych latach studiów. Pan profesor poinformował także, że są uczelnie, które w różnym stopniu proces ten odmrażają, nie jest to jednak łatwe, ponieważ cały czas pojawiają się ogniska nowych zakażeń na oddziałach, a to z kolei destabilizuje ich bieżące funkcjonowanie. Pan Przewodniczący zaapelował do Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Ministerstwa Zdrowia, aby w pierwszej grupie osób przewidzianych do szczepienia przewidzieć nie tylko personel medyczny, ale także studentów kierunków medycznych – umożliwi to wprowadzenie ich do szpitali oraz uruchomienie procesu dydaktycznego.

Minister Anna Budzanowska zapytała prof. Marcina Gruchałę o wstrzymanie praktyk studenckich na uczelniach medycznych (informację taką przekazał GIS), który odpowiedział, że od strony formalnej nie ma żadnych przeciwwskazań ku temu, jednakże w wielu miejscach istnieją przeszkody natury obiektywnej wynikające z braku możliwości ich przeprowadzania w sposób bezpieczny oraz braku nauczycieli, którzy mogliby takie zajęcia poprowadzić – ze względu na ich oddelegowanie na oddziały covidowe.

Minister Budzanowska, odnosząc się do apelu dotyczącego szczepień, poinformowała prof. M. Gruchałę, że temat ten będzie przedmiotem rozmowy z Ministerstwem Zdrowia, po czym przekazała głos Dyrektorowi Departamentu Szkolnictwa Wyższego Marcinowi Czai, który przedyskutował z Przewodniczącym KRAUM konieczność zwiększania punktów ECTS w standardach, które dla zajęć praktycznych mogą być zrealizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

O głos poproszony został prof. Tomasz Pietrzykowski, koordynator KRASP ds. związanych z sytuacją epidemiczną w uczelniach, który w kilku zdaniach zreferował zebranym dane zebrane z uczelni i instytutów objętych raportem.

Jako kolejny do dyskusji włączył się prof. Arkadiusz Mężyk, Przewodniczący KRASP, który odniósł się do wypowiedzi prof. Pietrzykowskiego, uzupełniając, że zwiększa się liczba jednostek objętych zbieraniem danych do raportu – co bardzo cieszy. Przekazał obecnym zgłaszany przez Uniwersytet Jagielloński problem funkcjonowania bibliotek oraz poprosił o przyspieszenie działań resortu w tym aspekcie. Dodał także, że w proces wsparcia akademickiego zaangażowane zostało stowarzyszenie Biura Karier Studenckich, po czym przekazał głos prof. Jerzemu Lisowi, koordynatorowi KRASP ds. wsparcia akademickiego.

Prof. J. Lis zreferował zebranym sytuację związaną z tworzeniem sieci wsparcia akademickiego, jej funkcjonowania oraz zapotrzebowania ze strony służb sanitarnych na jej prace.

Do powyższej wypowiedzi odniosła się Minister Anna Budzanowska, przekazując zgromadzonym informację otrzymaną od Izabeli Kucharskiej, Zastępcy Głównego Inspektora Sanitarnego, że działanie sieci wsparcia akademickiego zostało wstrzymane do momentu powołania nowego Głównego Inspektora Sanitarnego.

Odnosząc się do aspektu funkcjonowania bibliotek, Pani Minister poprosiła o wypowiedź Dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego Wojciecha Ulitko, który przekazał zgromadzonym, że w procedowanym projekcie rozporządzenia przewidziano możliwość udostępniania zasobów bibliotek w podwyższonym reżimie sanitarnym.

Kolejnymi tematami poruszonymi przez Minister Annę Budzanowską były pakiet ułatwień dotyczących funkcjonowania uczelni w bieżącym i przyszłym roku akademickim, które ze względu na panującą sytuację pandemiczną mają się znaleźć w tarczy antykryzysowej oraz zmiany w obrębie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, które będą przygotowywane po zakończeniu prac zespołu prof. Waldemara Parucha.

Rozwijając wypowiedź Pani Minister, Dyrektor Czaja hasłowo omówił zagadnienia, które mają pojawić się w przywołanej tarczy:

- możliwość wprowadzania zmian w uchwałach rekrutacyjnych,
- możliwość wprowadzania zmian w zasadach przyjmowania laureatów olimpiad,
- możliwość przyjmowania na studia II stopnia osób, które przedstawią zaświadczenie, a dyplom dostarczą w późniejszym terminie,
- możliwość zmiany organizacji roku akademickiego,
- możliwość zmian w regulaminach studiów w trakcie obecnego roku akademickiego,
- analogiczne rozwiązania dot. rekrutacji i organizacji kształcenia dla doktorantów,
- zniesienie minimalnego wymiaru praktyk zawodowych na studiach o profilu praktycznym,
- utrzymanie ważności legitymacji doktoranta.

Uzupełniając wypowiedź Dyrektora Czai, Pani Minister dodała, że utrzymany został zapis dotyczący 10-dniowego terminu na uzgodnienie regulaminu, po czym oddała głos prof. Bogumile Kaniewskiej – Przewodniczącej Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, która zapytała, czy w omawianych regulacjach znalazła się kwestia kierunków nauczycielskich. Pani profesor otrzymała odpowiedź od Dyrektora Czai, który poinformował, że aspekt ten ujęty jest w projekcie rozporządzenia zmieniającego standardy kształcenia, które powinno ukazać się w pierwszym tygodniu grudnia.

W kolejnej części spotkania Minister Anna Budzanowska przekazała zgromadzonym informację, że Minister Przemysław Czarnek podpisał podwyżki dla wspólnot akademickich, które obowiązywać będą od 1 października br. ze skutkami przechodzącymi na kolejne lata.

Jako kolejny o głos poprosił Wojciech Murdzek – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki, który poruszył temat konieczności wypracowania wspólnego stanowiska dotyczącego ustalenia kolejności szczepień.

Następnie głos zabrał Dominik Leżański – Przewodniczący Parlamentu Studentów RP, który:

- podziękował za wprowadzenie nowych regulacji dotyczących uruchomienia bibliotek,
- poinformował o pracach studentów w ramach akcji wsparcia akademickiego,

- przekazał informację o opracowaniu wyników ankiety na temat kształcenia zdalnego.

Minister Anna Budzanowska, kontynuując spotkanie, przekazała zgromadzonym, że ustalenia z ostatniego komitetu audytu wskazują, iż prawdopodobnie w przyszłym roku audytowi podlegać będzie kształcenie zdalne.

Do dyskusji włączyła się prof. Maria Próchnicka, Sekretarz Polskiej Komisji Akredytacyjnej, pytając, czy w omówionej wcześniej tarczy przewidziano możliwość zaliczania efektów uczenia się zdobywanych w trakcie procesu kształcenia (a nie na etapie przyjmowania na studia) oraz dając pod rozwagę możliwość środowiskowego negocjowania dostępu do krajowych wypożyczalni internetowych, np. PWN.

Do pierwszego pytania odniósł się Dyrektor Czaja, informując, że to zagadnienie nie zostało ujęte w tarczy, ponieważ wymaga ono większych prac legislacyjnych. Uzupełniając tę wypowiedź, Minister Anna Budzanowska poinformowała, że zmiana ta może zostać wprowadzona w ramach pakietu większych zmian do ustawy po zakończeniu prac zespołu prof. W. Parucha.

Aleksy Borówka, Przewodniczący Krajowej Reprezentacji Doktorantów, w swoim wystąpieniu podziękował za rozwiązanie problematyki legitymacji doktoranckich oraz poparł apel prof. M. Próchnickiej w sprawie internetowego dostępu do publikacji.

O zabranie głosu został poproszony Bartłomiej Banaszak, Dyrektor Departamentu Nauki, który omówił w kilku słowach zakres tematyki ujętej w ww. tarczy oraz przedyskutował z Panią Minister aspekty dostępu do krajowych i zagranicznych zasobów bibliotecznych. Na koniec dysputy Pani Minister poprosiła prof. Arkadiusza Mężyka o apel do uczelni KRASP, aby w tych obszarach, w których jest to możliwe, otworzyły swoje bazy, co pomoże studentom – szczególnie z uczelni niepublicznych.

Następnie Zastępca Dyrektora Departamentu Innowacji i Rozwoju Andrzej Kurkiewicz wypowiedział się w kontekście cyfryzacji uczelni i możliwości dofinansowania przez Ministerstwo Cyfryzacji zakupu specjalistycznego oprogramowania do wirtualnej nauki, opłat licencyjnych czy przygotowania materiałów dydaktycznych do umieszczenia na platformach zdalnej edukacji oraz przedstawił inne potencjalne źródła dofinansowań tego obszaru.

Na koniec spotkania o głos poprosił prof. Jerzy Lis, który zaznaczył dużą aktywność doktorantów w ramach programu wsparcia akademickiego oraz, w kontekście wypowiedzi prof. Marii Próchnickiej dotyczącej uznawania efektów uczenia, poddał pod rozwagę włączenie tego zagadnienia do przygotowywanej tarczy, co umożliwi uczelniom elastyczność. Dyrektor Czaja, odpowiadając na ostatnią wypowiedź prof. Lisa, przekazał, że takie uelastycznienie da szkołom wyższym zapis zawarty w przygotowywanej tarczy dotyczący wymiaru praktyk zawodowych i możliwości wprowadzenia zmian w tym zakresie w programach studiów przez senaty uczelni. Zmiana, o której wspominała Pani Prof. Próchnicka, wg Pana Dyrektora jest zmianą, która powinna znaleźć się systemowo w ustawie, ponieważ nie jest zmianą doraźną – tylko na bieżący rok akademicki, dlatego ważne jest, aby spokojnie ją opracować w celu uniknięcia błędów.

Spotkanie zakończyła Minister Anna Budzanowska, dziękując wszystkim za obecność.